

George ALUPOAE

Sighișoara

„Pentru un alt Ev Mediu”

Beția, debandada și damful de mititei nu și-au mai găsit locul nici anul acesta la Sighișoara. Ajuns la ediția a 14-a, **Festivalul Sighișoara Medievală 2006** a demonstrat ceea ce organizatorii anunțau din capul locului că „Evul Mediu ne mai fiind întâmplător, nici întunecat și nici de domeniul trecutului, el poate renaște prin tot ce a avut mai omenesc și etern: ARTA.”

Proiectul a fost realizat și în acest an de Radu Olăreanu – lector la Universitatea de Artă Teatrală Târgu Mureș – și susținut de primarul Sighișoarei, Dorin Dăneșan.

Programul, atent și bine conceput al Festivalului, a putut crea o punte de legătură între trecut și prezent, care a contopit cele două lumi, dând naștere uneia nou creată doar pentru iubitorii de cultură, artă și istorie. Este meritul oficialităților sighișorene, a directorului artistic Radu Olăreanu, a coordonatorilor Secțiunii folk Ducu Bertzi și Nicu Alifantis, cât și a unei inimoase echipe de colaboratori care au reușit timp de trei zile (28–30 iulie) să atragă în fermecătorul oraș-cetate 30.000 de spectatori la o întâlnire cu un act cultural de referință.

Tema „Tradiție Culturală și Mister Medieval European” a fost reliefată în spectacole de teatru, concerte, expoziții, momente interactive de muzică și dans care au animat străzile, turnurile, bisericile, piațetele, clădirile culturale și istorice ale Cetății. În ambientul acestui superb și unic ansamblu arhitectonic european, meșteșugari și studenți ai facultăților de Arte Plastice și-au expus spre vânzare produse tradiționale din lemn, ceramică, sticlă, pânză, metal, unele aflate, e drept, la granița dintre kitsch și artă. La orice colț de stradă, la fiecare turn, am întâlnit domnițe, cavaleri, vrăjitoare, magi, călugări, târgoveți. Acest teatru în aer liber s-a bucurat de prestația unui maestru de ceremonii, un toboșar neobosit care străbătea ulițele Cetății pentru a anunța evenimentele din program și modificările de ultim moment.

În deschiderea Festivalului, respectând tradiția și ceremonialul Ordinului Cavaleresc, organizatorii au acordat titlul de Cavaler de Sighișoara unor personalități artistice atașate de această manifestare: Nicu Alifantis, Ducu Bertzi și maestrului Marin Constantin.

Motive și surse medievale au inspirat în mod creator momentele de muzică și poezie. Cele două arte s-au îmbinat fericit în Biserica Evanghelică din Deal. Aici au oferit spectatorilor clipe de reală încântare ansamblurile: *Baroc Transilvania*, *Flauto Dolce Cluj-Napoca*, *Armonia Sighișoara*, solista Raluca Enea (Germania) cu un extraordinar concert de clavecin și actorii Victor Giurescu, Adina Suci (Teatrul Tineretului Piatra Neamț), împreună cu Dan Lotoțchi, amfitrionul *Galelor Poeziei Medievale*. O delectare au fost și evoluțiile muzicale în aer liber. *Truverii* de la *Studioul 24* București au sedus publicul cu muzică medievală interpretată la instrumente tradiționale, un spectacol completat cu poezie medievală, renașcentistă și tradițională.

Secțiunea dedicată concertelor folk a fost onorată cu brio de menestrellii zilelor noastre: Ducu Bertzi, Mircea Vintilă, Mircea Baniciu, Florian Pittiș, Vasile

Șeicaru, alături de Nicu Alifantis și trupa ZAN, care au serbat împlinirea a 10 ani de la debutul scenic, eveniment petrecut tot la Sighișoara. În fiecare seară, Piața Sigma s-a umplut de oameni dornici să audă și să fredoneze povești despre iubire, oameni, viață.

Tinerii spectatori au fost cuceriiți de latura interactivă a spectacolelor de teatru-dans și pantomimă: *Sicilianul* de Moliere, în interpretarea Teatrului de Artă Dramatică din Deva (regia Mihai Panaitescu); spectacolul *commedia dell'arte* – *Fontana di Trevi* și farsa medievală *Jupânița abătută*, prezentate de Teatrul Popular Sighișoara; *Venețiana*, oferit de Centrul Cultural „N. Bălcescu” București; *Arlechino*, producția Teatrului de Nord Satu Mare; *Peștorul*, spectacol *commedia dell'arte*, prezentat de Trupa Theatron din Petroșani. Producțiile stradale susținute de Teatrul Strada din Brașov, *Cavalerii Cetății Roșii* și *Cavalerii Hermannstadt* din Sibiu, alături de o interesantă formulă de teatru-imagie propusă de *Compania Wallart Sibiu*, prin spectacolul *Tristan și Isolda*, au reconstituit atmosfera Evului Mediu, captivând și implicând publicul.

Universitatea de Artă Teatrală din Târgu Mureș a pregătit spectacolele *Doctor fără voie* de Moliere (regia Traian Penciu) și *Bădăranii* de Carlo Goldoni (regia Emil Velicu), în care au jucat cu fantezie și umor: George Constantinescu, Ioana Grigoriu, Alina Leonte, Cristian Bojan, Ciprian Almășan, Cătălin Măndru și Paul Socol. Un element de noutate, patronat de aceeași universitate, l-a constituit spectacolul de teatru-lectură *Chilia timpului* (regie, text și imagine Dan Stoica, scenografia Mariana Pachiș, muzica Lache Cercel), avându-le în distribuție pe Cristina Olăreanu, actriță, lector universitar dr. la UAT Târgu Mureș, și Georgiana Dinescu, studentă UNATC „I.L. Caragiale” București. Ideea spectacolului are la bază un manuscris din anul 1100 care spune povestea unei sihastre, ritmul și imaginea fiind susținute prin muzică și fotografie.

Inedit, în programul acestei ediții a Festivalului, a *fost workshop*-ul de regie teatru, pe teme medievale, condus de Mona Chirilă, regizor și profesor la Universitatea Babeș–Bolyai din Cluj-Napoca. Temele abordate, conform declarațiilor realizatoarei, „au fost cele ale *commediei dell'arte*, în centrul acestui atelier fiind plasată comedia specifică secolelor XVI–XVII” (o confuză abordare tematică), iar improvizația și masca au fost instrumentele de lucru ale participanților.

În ciuda toropelii stârnite de caniculă, publicul din Piața Cetății s-a entuziasmat la *Anselmo*, spectacol *commedia dell'arte* de Mihai Gruia Sandu, prezentat de studenții UNATC „I.L. Caragiale” București, Facultatea de Teatru, Secția Păpuși–Marionete.

Minifestivalul pentru copii a reprezentat o interesantă secțiune a programului. Trupele din Sighișoara – *Cameleon*, *Sirin*, *Pygmalion* și *Thalia*, alături de *Artis* din Satu Mare, *Floare de Lotus* din Oradea, *Mimesis* din Botoșani, *Am Fi Teatru* din Lugoj și cele ale *Palatului Copiilor* din Constanța și Deva, au adus la rampă povești interpretate de actori-copii, pline de emoție și amuzament în dialogul acestora cu numeroșii spectatori de vârsta lor. Atelierul de confecționat și mînuit păpuși al *Palatului Copiilor* din Oradea și, respectiv, Iași, i-a învățat pe micii participanți cum se construiește, cum se mînuiește și cum vorbește un personaj în teatrul de păpuși. Teatrul *Majestic Lajos* din Botoșani a exemplificat aceste cursuri cu spectacolul *Capra cu trei iezi*.

De un succes aparte s-au bucurat și reprezentațiile de modă, inspirate din arta medievală, ale Casei de modă *Ars Amandi din Cluj-Napoca*, reprezentată de

trei talentați studenți: Vlad Schlezak, Ileana Pop și Andreea Csapo, care au cucerit publicul prin fantezia plastică și designul vestimentar al unicateilor prezentate.

Invitații străini, grupul de dansuri istorice *Kancioneta* din Tabor (Republica Cehă), toboșarii și stegarii „Vessilliferi” din Marostica (Italia), au adus o pată de culoare atmosferei din Cetate, stârnind și un interes profesional în dialogul cu trupele românești.

Ținuta culturală a Festivalului a fost îmbogățită prin sesiunile de comunicări științifice și prelegerile unor istorici, oameni de cultură, cercetători științifici care au stârnit un autentic interes în rândul tinerilor prezenți zilnic în sala festivă a Primăriei. Ei au aflat, la fiecare din cele șapte întâlniri, lucruri inedite despre trecutul Cetății Sighișoara, despre ezoterismul medieval, riturile de infamare, instituția cavalerilor în Europa și în spațiul românesc și societățile secrete medievale.

Prezența lui Radu Gheorghe a dat strălucire acestei ediții. Spectacolul *Ludwig, Nicolo & Jo*. reprezentat stagiunea trecută pe scena Teatrului Național București, avându-i în distribuție pe Radu Gheorghe, Liviu Răduca (la București, Mihai Bisericanu joacă rolul lui Beethoven) și Georgeta Ciocârlan, a electrizat publicul strâns în Piața Cetății. Având o arhitectură muzicală clasică, spectacolul este unul de divertisment teatral și muzical care abundă în elemente de mimă și pantomimă, improvizatie, latura interactivă asigurând succesul la toate categoriile de public.

Evenimentul de maximă elevație spirituală l-a constituit concertul Corului *Madrigal*, aflat sub bagheta magică a dirijorului Marin Constantin, susținut în Catedrala Ortodoxă a orașului-gazdă. Participarea orașelor, cu care Sighișoara are parteneriate, și a invitaților străini a dat și o dimensiune internațională acestui Festival, organizat sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO.

Conferințele de presă și o revistă au completat cu informații programul ediției a 14-a. Neobosiții organizatori au dat dovadă de vigilență maximă pentru ca ținuta culturală a Festivalului să nu fie umbrită de nimeni și de nimic.

La edițiile viitoare, invitând și mai mulți artiști din străinătate, directorul Radu Olăreanu și primarul Dorin Dăneșan, vor reuși să facă din *Sighișoara Medievală* un important Festival european. Fac această recomandare inspirat fiind de moto-ul ales în acest an, deviza istoricului Jacques Le Goff – „*Pentru un alt Ev Mediu*”.

Marinela ȚEPUȘ

Focșani

STEF-ul, din acest an STEV

Am fost invitată să fac parte din juriul STEF-ului, adică Stagiunea Teatrală a Elevilor Focșăneni (din acest an, devenit STEV, adică a Elevilor Vrânceni) pentru a cincea oară. Am răspuns cu același entuziasm ca de fiecare dată. Ba am fost în stare să renunț la câteva zile de stat la Sibiu (Festivalul Internațional de Teatru), pentru a nu pierde Focșaniul. Parol!